

Проект

„New Link – доброволческа мрежа в полза на граждани на трети страни”

СИНЯ КАРТА

Съветът на Европейския съюз прие директивата "Синя карта", с която се дава възможност на висококвалифицирани работници от трети страни да работят при облекчени условия в страните от съюза. Според официални данни на Европейската комисия (ЕК) едва 1,7 на сто от работещите мигранти в ЕС са висококвалифицирани работници, докато този процент е 9,9 на сто в Австралия, 7,3 на сто в Канада, 5,3 на сто в Швейцария и 3,2 на сто в САЩ. Директивата "Синя карта" ще се прилага като допълнение към националните схеми за наемане на висококвалифицирани работници от трети страни и няма да създава "права на приемане". С други думи, страните в ЕС запазват правото си да определят колко чужди работници могат да приемат като цяло.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА СИНЯТА КАРТА?

Синя карта на Европейския съюз- влиза в сила от 01 ЮНИ 2011г.

„Синята карта на Европейския съюз” представлява разрешение за пребиваване на граждани на трети страни, които са висококвалифицирани работници (трябва да притежават удостоверение за придобито висше образование и поне пет години професионален опит в професията или сектора, уточнени с трудовия договор).

Граждани на трети страни са всички лица, които не са граждани на Република България, друга страна-членка на Европейския съюз, Конфедерация Швейцария, Норвегия, Лихтенщайн или Исландия.

За да могат да кандидатстват за „Синя карта на Европейския съюз“ висококвалифицираните работници, които са граждани на трети страни трябва да притежават виза за дългосрочно пребиваване в Република България.

„Синята карта на Европейския съюз” се издава след разрешение от Министерството на труда и социалната политика за срок от една година, като разрешението може да бъде подновявано.

Членове на семейството на чужденец, който е получил „Синя карта на Европейския съюз” могат да получат разрешение за продължително пребиваване в Република България за срока на валидност на „Синята карта на ЕС”, ако отговарят на следните изисквания:

1. да имат осигурено жилище,
2. да имат задължителни здравни осигуровки и осигуряване,
3. да имат достатъчни средства за издръжка, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер не по-малък от минималната месечна заплата или минимална пенсия в Република България за срока на пребиваване;

Ако чужденецът притежава „Синя карта на ЕС” издадена в друга страна-членка на ЕС и е пребивавал на територията на тази страна най-малко 18 месеца, може да получи „Синя карта на ЕС” и да пребивава заедно със семейството си в България. Заявлението за получаване на разрешение се подава не по-късно от един месец след пристигането на чужденеца в Република България.

Когато притежателят на „Синя карта на ЕС”, издадена в друга държава членка, се премести в Република България, на членовете на неговото семейство се разрешава да го придружат или да се присъединят към него.

Притежател на синя карта на ЕС може да получи статут на дългосрочно пребиваване в Република България, ако е пребивавал 5 години законно и непрекъснато на територията на някоя държава-членка на Европейския съюз, като притежател на синя карта на ЕС, от които последните две години са на територията на Република България.

Проект

„New Link – доброволческа мрежа в полза на граждани на трети страни”

ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ СИНЯТА КАРТА:

- „висококвалифицирана трудова заетост“ означава наемането на работа на лице, което:
 - в съответната държава-членка е защитено като работник или служител по силата на националното трудово право и/или в съответствие с националната практика, независимо от правоотношението, за целите на упражняване на действителна и ефективна трудова дейност за чужда сметка или под чуждо ръководство,
 - получава заплащане, и
 - притежава необходимата подходяща и специфична компетентност, доказана с висока професионална квалификация;
- „висока професионална квалификация“ означава квалификация, която е удостоверена посредством доказателство за придобито висше образование или чрез дерогация, когато такава се предвижда от националното право, от поне пет години професионален опит на равнище, сравнимо с придобито висше образование, и която има отношение към професията или сектора, уточнени в трудовия договор или обвързващото предложение за работа;
- „придобито висше образование“ означава диплома, свидетелства или друго удостоверение за формална квалификация, издадени от компетентен орган, чрез които се доказва успешното завършване на програма за висше образование, а именно набор от курсове, осигурени от образователна институция, призната като висше учебно заведение от държавата, в която се намира. За целите на настоящата директива придобитото висше образование се взема предвид, при условие че обучението, необходимо за придобиването му, е било с продължителност поне три години;
- „професионален опит“ означава действително и законно упражняване на съответната професия;

УСЛОВИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ

- представяне на валиден трудов договор или, съгласно предвиденото в националното право, обвързващо предложение за работа за висококвалифицирана заетост за не по-малко от една година в съответната държава-членка;
- представяне на документ, удостоверяващ, че са изпълнени условията на националното право за упражняване от граждани на Съюза на регламентираната професия, посочена в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа, съгласно предвиденото в националното право;
- за нерегламентирани професии, представяне на документи, удостоверяващи съответна висока квалификация в професията или сектора, посочени в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа, съгласно предвиденото в националното право;
- представяне на валиден документ за пътуване, съгласно националното право, заявление за виза или виза, ако такава се изисква, както и доказателство за валидно разрешение за пребиваване или съответно за национална виза за дългосрочно пребиваване. Държавите-членки могат да изискват периодът на валидност на документа за пътуване да обхваща поне първоначалния срок на разрешението за пребиваване;
- представяне на доказателство, че има или, ако това се предвижда в националното право, че кандидатства за здравна застраховка, покриваща всички рискове, срещу които гражданите на съответната държава-членка обичайно са застраховани, за периодите, през които такова застрахователно покритие и съответните права на обезщетение не се предоставят във връзка със или вследствие от трудовия договор;

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, съфинансирана от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Търговско-промишлена палата - Враца и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган

Проект

„New Link – доброволческа мрежа в полза на граждани на трети страни”

- не се счита, че гражданина представлява заплаха за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

ВИСОКОКВАЛИФИЦИРАНА ЗАЕТОСТ НА ЧУЖДЕНЦИ В БЪЛГАРИЯ

При наемане на работа на чужденци за целите на висококвалифицирана заетост се издава единно разрешение за пребиваване и работа тип „Синя карта на ЕС” съгласно разпоредбите на Закона за чужденците в Република България и правилника за неговото прилагане.

Редът и условията за издаване, подновяване, отказ и отнемане на синята карта на ЕС се определя с правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България.

Агенцията по заетостта дава писмено разрешение за упражняване на висококвалифицирана заетост за издаване на Синя карта на ЕС от органите на Министерството на вътрешните работи.

Притежателят на синя карта на ЕС е равнопоставен на българските граждани по отношение на:

1. предоставяните услуги;
2. условия на труд, включително заплащане, уволнение, безопасност и здраве при работа, условията за достъп, подчиняването на задължения и ползване на права на социална сигурност в рамките на правото на ЕС и др.;
3. достъп до стоки и услуги, включително обществени;
4. образование и професионално обучение;
5. плащанията на свързани с приходите придобити законоустановени пенсии за старост, без да се засягат съществуващите двустранни споразумения, в размер, приложим съгласно правото на държавата-членка или държавите-членки длъжници, при преместване в трета държава;
6. признаването на дипломи, удостоверения и други доказателства за професионална квалификация в съответствие със Закона за признаване на професионални квалификации;
7. свобода на сдружаване, присъединяване и членство в организации на работници и служители или работодатели, както и в професионални и съсловни организации, включително по отношение на предоставяните привилегии от такова членство, без това да представлява заплаха за обществения ред и националната сигурност.

От тези права се ползват само притежатели на синя карта и членове на техните семейства, които обичайно пребивават на територията на Република България.

През първите две години на законна висококвалифицирана заетост, притежателят на синя карта на ЕС може да упражнява на територията на Република България само дейности, отговарящи на условията, при които му е издадена синята карта.

Притежателят на синя карта на ЕС може да смени работодателя си само след получаване на писмено разрешение от Агенцията по заетостта.

В случай, че остане без работа, притежателят на синя карта на ЕС има право в рамките на три месеца да търси и да започне работа. Това право може да бъде ползвано еднократно в рамките на срока на валидност на синята карта на ЕС. До вземане на разрешение относно смяната на работодателя, обстоятелството не е основание Агенцията по заетостта да предложи отнемане на синя карта на ЕС.

„Висококвалифицирана заетост” е наемане на работа на лице, което притежава необходимата за съответната работа компетентност, доказана с документ за придобито висше образование или не по-малко от пет години професионален опит в областта на професията, за която кандидатства или е нает. Придобито висше образование се удостоверява с диплома, удостоверение или друг документ, издаден от компетентен

Проект

„New Link – доброволческа мрежа в полза на граждани на трети страни”

орган, след обучение с продължителност не по-малка от три години, проведено от образователна институция, призната като висше училище от съответната държава.

„Срокът на пребиваване може да бъде продължен и при оставане без работа на притежатели на разрешение “Синя карта на ЕС” до три месеца, както и на чужденци, подали жалби срещу работодател поради особено експлоататорски условия на труд или от непълнолетни или малолетни, наети на работа незаконно – до приключване на производството.”

Чужденците, пребиваващи краткосрочно или продължително на територията на Република България, могат да осъществяват дейност по трудово правоотношение или като командировани лица само след получаване на разрешение или регистрация от органите на Министерството на труда и социалната политика.”

Чужденците, получили разрешение за работа или регистрация, могат да извършват трудова дейност само при работодателя или местното лице и за срока, определени с разрешението за работа или регистрацията.

СИНЯ КАРТА НА ЕС, ПРОЦЕДУРА И ПРОЗРАЧНОСТ

На гражданин на трета държава, който е подал заявление и отговаря на изискванията, и за който компетентните органи са взели положително решение, се издава синя карта на ЕС.

Държавите-членки определят стандартен срок на валидност на синята карта на ЕС, който е с продължителност между една и четири години. Ако трудовият договор е за срок, по-кратък от този срок, синята карта на ЕС се издава или подновява за продължителността на трудовия договор плюс три месеца.

Синята карта на ЕС се издава от компетентните органи на държавата-членка, като се използва единният формат, посочен в Регламент (ЕО) № 1030/2002. Държавите-членки отбелязват в синята карта на ЕС условията за достъп до пазара на труда. В полето „Категория“ държавите-членки посочват „Синя карта на ЕС“.

По време на срока на валидност синята карта на ЕС предоставя на притежателя си:

- правото на влизане, повторно влизане и престой на територията на държавата-членка, издала синята карта на ЕС;
- правата, които са признати по силата на настоящата директива.

ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКАЗ

Държавите-членки отхвърлят заявление за издаване на синя карта на ЕС, когато кандидатът не отговаря на условията, или когато представените документи са придобити чрез измама, фалшифицирани или подправени.

ОТНЕМАНЕ ИЛИ ОТКАЗ ЗА ПОДНОВЯВАНЕ НА СИНЯ КАРТА НА ЕС

Държавите-членки отнемат или отказват подновяването на Синята карта на ЕС в следните случаи:

- когато тя е била придобита чрез измама, фалшифицирана или подправена;
- когато се окаже, че притежателят ѝ не е отговарял или вече не отговаря на условията за влизане и пребиваване, или че пребивава с цел, различна от тази, за която притежателят е получил разрешение за пребиваване;
- когато притежателят ѝ не е спазил ограниченията за достъп до пазара на труда.

Липсата на уведомление не се смята за достатъчно основание за отнемане или отказ за подновяване на синя карта на ЕС, ако притежателят на картата може да докаже, че уведомлението не е достигнало до компетентните органи по независещи от притежателя причини.

Държавите-членки могат да отнемат или да откажат подновяването на синя карта на ЕС,

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, съфинансирана от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Търговско-промишлена палата - Враца и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган

Проект

„New Link – доброволческа мрежа в полза на граждани на трети страни”

издадена въз основа на настоящата директива, в следните случаи:

- от съображения, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве;
- когато притежателят на синя карта на ЕС не разполага с достатъчно средства за своята собствена издръжка и, когато е приложимо, за издръжката на членовете на семейството си, без да прибегва до системата за социално подпомагане на съответната държава-членка. Държавите-членки оценяват тези средства с оглед на естеството и регулярността им и могат да вземат под внимание размера на минималната национална заплата и пенсия, както и броя на членовете на семейството на съответното лице. Такава оценка не се извършва по време на периода на безработица;
- когато съответното лице не е съобщило адреса си;
- когато притежател на синя карта на ЕС подаде молба за социално подпомагане, при условие че подходяща писмена информация по този въпрос му е била предварително предоставена от държавата-членка.

ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ

Държавите-членки определят дали заявленията за издаване на синя карта на ЕС трябва да бъдат подадени от гражданина на трета държава и/или от неговия работодател.

Заявлението се разглежда и проучва, когато съответният гражданин на трета държава пребивава извън територията на държавата-членка, в която иска да бъде приет, или когато вече пребивава на територията на съответната държава-членка като притежател на валидно разрешение за пребиваване или национална дългосрочна виза.

ПРОЦЕДУРНИ ГАРАНЦИИ

Когато информацията или документите, предоставени в подкрепа на заявлението, са недостатъчни, компетентните органи уведомяват кандидата за изискваната допълнителна информация и определят разумен срок за предоставянето. Срокът се спира когато органите получат изискваната допълнителна информация или документи. Ако допълнителната информация или документи не бъдат предоставени в рамките на срока, заявлението може да бъде отхвърлено.

Всяко решение за отхвърляне на заявление за издаване на синя карта на ЕС, за отказ за подновяване или за отнемане на синя карта на ЕС се съобщава писмено на съответния гражданин на трета държава и, където е приложимо, на неговия работодател, съгласно процедурите за уведомяване по съответното национално право, и подлежи на обжалване пред органите на съответната държава-членка в съответствие с националното право. В уведомяването се посочват причините за решението, възможните съществуващи процедури за обжалване и срокът за предприемане на действия.